

Határszemle

Értékelés betakarítás után

(TERKA információ)

A TERKA tagjai mindig más helyszínen tartják havi rendszerességgel szakmai megbeszéléseiket.

Ahogy olvasóink már az előző beszámolókból értesülhettek, a fő téma általában valamilyen aktuális agrár- és/vagy szakmapolitikai kérdés, továbbá az a „virtuális határszemle”, amelynek során mindenki elmondja termelési tapasztalatait, és bemutatja az adott növények jelenlegi állapotát, fejlettségét, terméskilátásait. „Hírek a határból” címmel. Ezt követi – amikor annak aktualitása van – a terménypiaci tájékoztató, tájékoztató.

*Az elmúlt alkalommal rendhagyó helyszínen voltunk Tevelen, amelyet az ott készült fotó is igazol. Most is hasonló helyzetben voltunk, augusztus lévén a Balaton mellett, **Becsehegyen** látott vendégül bennünket egyik tagtársunk, aki olyan komolyan veszi valamennyiünk jelenlétét, hogy a hiányzótól: „még orvosi igazolást sem fogadok el” – szokta volt mondani.*

Ennek a TERKA-nak a betakarítási eredmények és terményárak voltak a meghatározó témái.

Még mielőtt a részletekbe mennénk, megemlítem, hogy a megbeszélésünkön részt vett – nem először – **Németh Tamás** akadémikus, az MTA volt főtitkára, aki jelenleg az Agrártudományok osztályának elnöke.

Sok mindenről esett szó: az akadémiai választásokról, a mezőgazdaság jelenlegi helyzetéről, a sokak számára kedvezőtlen támogatáspolitikáról, a földkérdésről, de még az agrárokutatásról is, amely – hogy finoman fogalmazzak – nem maradt kritika nélkül.

Ezt követően rátértünk a gabona betakarítására, amelynek eredményeiről részletesen beszámoltak a résztvevők. Erről egyébként egy *előzetes felmérést készítettünk, mintegy „vitaanyagként”, amelyet a későbbiekben itt is bemutatunk, de már csak összesített formában*, fajtanevek nélkül, egyrészt mert ezek az eredmények tájékoztató jellegűek, tehát nem tekinthetők reprezentatív felmérésből származó adatoknak, másrészt nem célunk a fajták reklámozása, maradjon az a nemesítőházak feladata.

Néhány rendezvényünkön – ahogy **Németh Tamás** is – meg szokott jelenni **Bedő Zoltán** akadémikus, az MTA-ATK főigazgatója.

Most sajnos nélkülöztük a jelenlétét – egyéb hivatalos kötelezettsége miatt – pedig a búzafajták és -hibridek kapcsán felmerült szakmai kér-

désekben hasznos lett volna egy véleménycsere.

A jelenlévők egyöntetűen azt mondták – és számok is ezt igazolták vissza –, hogy a hibridek mindenütt jobbak voltak, mint a fajták. Kérdés, hogy ez minden évjáratban így van-e, milyen a klíma-, a talaj- és a technológiai „tűrőképességük”. Ha ilyen bő termőek, miért nem terjednek jobban?

Az igényesség, a gyenge minőség, esetleg a termesztési költségek miatt?

Maradt még jó néhány megbeszélni való kérdés, amire még nyilván lesz mód a későbbiekben.

A főigazgató úr becsületére legyen mondván, hogy ha nem is tudott eljönni, de küldött egy levelet, amelyet a búza körüli beszélgetés indításként felolvastam, és amelyből néhány gondolatot idézek (a személyes jellegű, illetve a fajtákra vonatkozó részek nélkül).

„Köszönettel megkaptam a meghívást, és nagyon röstellem, hogy... miatt nem tudok ma veletek tartani ebben a gyönyörű környezetben. A TERKA augusztusi találkozója különben is a kalászosok jegyében zajlik, ami még inkább közel áll hozzám, és az elmúlt évben is nagyon tanulságos volt számomra meghallgatni a beszámolókat.”

„... ebben az évben sokszor nem is azt kérdezik egymástól a búzatermelők, hogy mekkora lett a termés, hanem hogy mikor fejezték be, vagy – rosszabbik esetben – mikor hagyták abba az aratást a csapadékos nyá-

ron. Ismét gyakran feltett kérdés lett az esésszám, a siker mennyiség stb.”

„Az esztendő másik fontos tanulsága, hogy az elengedhetetlen terméshozam mellett nem volna szabad visszalépniünk a minőségi követelményekben. Amit eddig elértünk, azt mindenképpen meg kellene tartanunk. Az tény, hogy sohasem leszünk kanadai prémium búza minőségi színvonalon, de azt sem engedhetjük meg magunknak, hogy a takarmány minőségű tömegbúzákat termelő országokhoz soroljanak be bennünket. A hazai piac is egyre igényesebb beltartalmi minőségre, de emellett már több mint az összes megtermelt búzánk fele exportra kerül.”

„Az idei szezon egyik fő kihívása volt a sárgarozsda járvány. A felkészült termelőknek sikerült védekez-

Gazdaság	8,1-10,0 t/ha	Gazdaság	7,1-8,0 t/ha	Gazdaság	6,1-7,0 t/ha	Gazdaság	5,1-6,0 t/ha
Teveli Zrt.	8,32	-	-	-	-	-	-
Naki Zrt.	8,02*	-	-	-	-	-	-
-	-	Jádi Zrt.	7,36	-	-	-	-
-	-	Palotabozsoki Zrt.	7,08	-	-	-	-
Gazdakör Kft.	8,30-4,50**	-	-	-	-	-	-
-	-	-	-	Hart-Agroszolg Kft.	6,50	-	-
-	-	-	-	Keve Zrt.	6,00	-	-
-	-	-	-	Március 21. Kft.	5,81	-	-
-	-	-	-	-	-	Pálhalmi Agrospeciál Kft.	5,80
-	-	-	-	-	-	Agro-Harta Zrt.	5,76
-	-	-	-	-	-	Dunagyöngye Kft.	5,57***
-	-	-	-	-	-	Csákvári Zrt.	5,50
-	-	-	-	-	-	Prof-Agro Kft.	5,27
-	-	-	-	-	-	Dunagro Szöv.	5,03***
-	-	-	-	-	Durumbúza	Tricciana Zrt.	5,00

1. táblázat Búza termésátlagok (2014. augusztus 15.)

Megjegyzés: * terméskiesés jégkár miatt: 0,52 t/ha, ** terméskiesés torzsgomba miatt: 4,00 t/ha, *** terméskiesés sárgarozsda miatt: 1,50 t/ha

niük, de azért az sem ártott, ha a fajták megfelelő ellenállással rendelkeznek. Sajnos el kell mondanom, hogy ott, ahol sem a növényvédelmi technológia, sem a fajta nem volt megfelelő, ott bizony nemcsak a termés, hanem a sikérmennyiség is jelentősen lecsökkent.”

A fent idézett „intelmek” után következtek a terméseredményekről szóló beszámolók, amelyeket most egyenként nem részleteznék. A terméseredményeket egy összefoglaló táblázat tartalmazza, megjegyezve – ahol ez előfordult – a terméskiesés okát és mértékét.

Tizenöt gazdaság küldte meg a termésadatokat.

Első kérdésünk a termésátlagokra vonatkozott (1. táblázat).

Második kérdésünk a minőségre irányult.

A korán betakarított fajták esetében egy termelőnél, Palotabozsokon, 60 %-ban „A” minősítést kaptak a fajtábúzáik, Faddon és Bogyiszlón pedig egy fajta lett „A” minőségű.

Az esők előtt betakarított fajták szinte mindegyike „B” minősítést kapott, de a hibridek között is, előfordult „B” minőségű, de többségük „C”, vagyis takarmány kategóriába került.

A harmadik kérdés a betegségekre vonatkozott.

Két hely kivételével mindenütt előfordult a sárgarozsda, 0,2-1,5 t/ha-os terméskiesés következményeként.

Fuzárium 4 helyen, a szeptória 3 helyen, a torzsgomba 1 helyen fordult elő, ez utóbbi jelentős: 4,0 t/ha terméskiesést okozott. (Erre valamilyen lapszámunkban még visszatérünk.)

A kártevők előfordulása nem volt jelentős; vetésfehéritő két gazdaságban károsított, mezei pocok szintén két helyen 0,2-2,0 t/ha termést rágott ki a várhatóból.

Külön értékeltük, hogy a kórokozók ellen hányszor védekeztek.

Egy gazdaság 4-szer, a többségük 3-szor, illetve 2-szer, és egy termelő üzem 1-szer.

*

Az őszi árpák a fajtábúzáik közelében teremtek, és meglepően jól szerepeltek 5,40-7,20 t/ha közötti termésátlagokkal.

*

A tavaszi árpák 4,50-6,01 t/ha átlagot mutattak, de átlagban 4 tonna körüli termésátlagot értek el a fajták.

*

A virtuális határszemle eredményeit egy rövid mondatban foglalták össze a kollégák: **szép zöld a határ.**

Itt esett szó a napraforgóknál tapasztalt egyenetlen növényállományokról is, amely több helyen is tapasztalható az országban.

Jó lenne tisztázni az okát!

Van, aki a fajtát, van, aki egy bizonyos vegyszert hibáztat. (Gondolom az illetékes szakhatóság majd megfelelő választ fog adni.)

*

Utolsó programpontunk a terménypiac volt. Erről csak annyit, hogy némi áremelkedés tapasztalható és a kereslet a minőség irányába fordult. Ez a növekvő érdeklődés már az árakban is megnyilvánulni látszik.

bl

